

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep

0033 Oslo

Kommentarer til Forskrift om elsertifikater

Vi viser til høringsbrevet datert 14.9.2011 om forskrift om elsertifikater. Energi Norge ser fram til at elsertifikatmarkedet trer i kraft fra 1.1.2012. Elsertifikatloven og de utsendte forskriftene legger et godt grunnlag for det arbeidet som skal gjøres fram til utløpet av 2020 for å øke produksjonen av kraft basert på fornybare kilder med 26,4 TWh i Norge og Sverige. Det nye markedet vil kreve betydelig aktivitet for våre medlemmer – både som produsenter, leverandører av kraft og nettselskaper.

Vi ser at den korte tiden fram til systemet skal være på plass og tiden det tar med implementering av systemer og rutiner hos og mellom avregningssansvarlig og elsertifikatpliktige kan bli et problem. Dette gjelder i hovedsak den klassifiseringen som avregningsansvarlig skal gi til elsertifikatpliktig om hvem som skal betale for elsertifikater og hvem som har fritak. Siden det er elsertifikatpliktig som kommer til å få henvendelsene om elsertifikatplikt eller ikke, vil uklarhet her bidra til unødvendig forvirring om ordningen. I praksis risikerer vi at det iverksettes en markedsbasert ordning, der den pliktige part de første månedene ikke er i stand til å beregne sine forpliktelser eller viderefakturere kostnadene. Se for øvrig kommentarene under § 17 nedenfor.

Siden vi skrev vår høringsuttalelse om elsertifikatloven har vi fått styrket vår oppfatning av det uheldige i ikke å legge inn en overgangsordning på 2 år fra 2020 for å fange opp prosjekter som forsinkes i prosessen. Allerede nå hører vi fra medlemmer som er bekymret for om de vil kunne fatte investeringsbeslutninger med denne usikkerheten foran seg. Vi ber derfor om at departementet revurderer denne muligheten ved første anledning.

I samme retning går vår bekymring for saksbehandlingstiden ved alle de prosjekter der konsesjonstildelingen ankes inn for OED og den utsettelse og usikkerhet dette medfører for realisering av prosjekter. Dette gjelder både ny produksjon og bygging av det nettet som er helt nødvendig for å få den nye produksjonen fram til bruker. Tiden fram til 2020 er knapp og utsettelse av igangsetting av prosjekter øker risikoen for flaskehals ved gjennomføring mot slutten av perioden, økte kostnader og også økt usikkerhet for investorer. Vi oppfordrer derfor departementet til å øke behandlingstakten på ankesakene betydelig for at vi som bransje skal kunne levere det loven forventer.

Vi vil også understreke behovet for at det arbeides videre med harmonisering mellom Norge og Sverige av rammene for ordningen slik at ikke forskjellige regulatoriske rammebetingelser er det som styrer hvor investeringene havner.

Forskriftene er en viktig konkretisering av loven. I hovedsak støtter vi opp om det foreliggende utkastet til forskrifter, men har en del kommentarer som gjengis nedenfor.

§ 6 – søknad om godkjenning

Det er sterkt ønskelig at anleggene kan få godkjenning før endelig investeringsbeslutning blir tatt. Dette vil gi investor større sikkerhet for investeringsbeslutningen. Ved modernisering av vannkraftverk vil det være helt avgjørende for investeringsbeslutningen hvilke kriterier NVE legger til grunn for beregning av tildelingsfaktor og for biokraftanlegg er det avgjørende hva som blir godkjent som biobrensel. Den samme usikkerheten vil også ligge på alle andre prosjekter for bygging av produksjonsanlegg og vi mener derfor det må legges opp til en generell rutine for forhåndsgodkjenning. For konsesjonspliktige prosjekter kan godkjenning med fordel gjøres sammen med konsesjonsbehandlingen, men det bør også være mulig å få forhåndsgodkjent prosjekter som ikke krever nye konsesjoner.

Det er grunn her til å henvise til § 3 i den svenske loven om elcertifikat som omhandler forhåndsgodkjenning. Det bør ikke være forskjeller mellom Norge og Sverige på dette området – forskjeller av denne karakter vil dreie investeringsincentivene fra Norge mot Sverige.

§ 6,7 og 12

Disse må ses i sammenheng. Slik det framstår i foreliggende utkast ser det ut til at tildelingsperioden på 15 år starter når anlegget er godkjent i NVE. Godkjenning etter driftsstart kan ha uheldige konsekvenser – et anlegg med driftsstart i desember 2020 som ikke får godkjenning av produksjonsanlegg i NVE før i januar 2021 vil dermed ikke få sertifikater. En kø for godkjenning av produksjonsanlegg for elsertifikatorordningen i NVE kan derfor – så vidt vi kan forstå - hindre prosjekter i å komme med i ordningen. Det skaper unødvendig usikkerhet. Tilsvarende må det ved godkjenning før driftsstart være slik at 15-årsperioden ikke starter før tidligst ved driftsstart.

I merknadene til forskriften står det under § 12: ”Femtenårsperioden regnes fra den dato produksjonsanlegget ble godkjent av NVE for rett til elsertifikater, eller på det tidspunkt som er fastsatt i NVEs vedtak om slik godkjenning.” Vi forstår NVE dit hen at denne setningen innebærer at NVE kan fastsette tildelingsperioden slik at anlegg som settes i drift før 31.12.2020 og der godkjenning kommer senere – likevel vil få sertifikater. For anlegg med driftsstart etter 1.1.2021 bør det derfor gjøres tydelig at driftsstart er startpunktet for tildeling av elsertifikater og at tildelingen skjer i 15 år fra driftsstart

Begrepet driftsstart er også uklart. Her vil det være mange varianter som må hensyntas. I en vindpark vil man starte produksjonen så snart første del av parken er klar for produksjon, mens siste del kan komme mange måneder senere. Er da driftsstart fra første kWh levert på nettet eller når hele parken er i drift? Det siste kan bli et problem når man nærmer seg årsskiftet 2020-2021. Et vannkraftverk ferdig rett før jul 2020 kan mangle vann og ikke få full driftsstart før på våren 2021. Som generell regel bør man få sertifikater fra første kWh levert på nettet. For utbygging som i en vindpark (eller andre anlegg der produksjonsenhetene settes i drift over et visst tidsrom) bør man få sertifikater etter hvert som de enkelte anleggene settes i drift

§ 7 – vedtak om godkjenning

Det bør foreligge en mulighet for å klage NVEs avgjørelse om godkjenning av anlegg inn for OED.

§ 8 – Fornybare energikilder

Forskriften mangler en god definisjon av hva som blir godkjent som bioenergi. Siden det er forskjell på hva som godkjennes i Sverige og Norge bør dette utdypes.

§ 9 – Krav til produksjonsanlegget

Driftsstart innen 31.12.2020 – vi påpekte i våre kommentarer til loven at denne grensen vil bli et problem for særlig vannkraftprosjekter med lang konsesjons- og byggetid. Denne bekymringen er forsterket ettersom vi får inn reaksjoner fra våre medlemmer. Vårt forslag innebærer at det bør lages en

overgangsordning på 2 år slik at prosjekter som blir forsinket av grunner som står utenfor utbyggers herredømme, likevel kan få sertifikater selv med en forsinket oppstart – senest innen 31.12.2022.

Forskriften setter som krav tilbakebetaling av investeringsstøtte innen 30.4.2012 – det kan innebære at utbygger kommer i en vanskelig valgsituasjon og må evt tilbakebetale investeringsstøtte før evt godkjenning av anlegg for elsertifikater. Fristen bør forlenges.

§ 7 og § 10 - definisjonen av byggestart

Det har vært mye debatt om dette temaet. Vi mener at den detaljeringen som forskriften nå legger opp til gir en tilfredsstillende beskrivelse av byggestart og vi har ingen ytterligere kommentar til det.

§ 11 – særlige krav for godkjenning av varig økning av produksjonsevnen

Hydrologiske beregninger er tidkrevende med mange mulige feilkilder. Det kan også oppstå uenighet om valg av beregningsforutsetninger. Det bør være åpenhet for innsyn i det grunnlaget NVE bruker og være klageadgang. Kraftverkseier kan ha et bedre hydrologisk grunnlag som fundament for beregning av produksjonsøkningen. Det bør åpnes for at NVE kan tillate at kraftverkseiers grunnlag skal kunne brukes, men NVE bestemmer fortsatt tilsigsperioden og stiller evt. krav til verifikasjon.

I utkastet til forskrift står det: ”Varig økning i produksjonsevnen som følge av investeringer i eksisterende produksjonsanlegg gir rett til elsertifikater. Det samme gjelder ved opprusting, utvidelser og nye produksjonsanlegg til erstatning for eksisterende.” Forskriften bør presisere at dersom det bygges en stasjon i parallell til en bestående kraftstasjon, vil også dette anlegget bli sett på som en ”investering i eksisterende produksjonsanlegg” og at NVE fastsetter en tildelingsfaktor som representerer økningen i den samlede produksjonen i de to stasjonene.

Valg av utstyr ved utbedringer på grunn av elde og slitasje vil skje etter bl.a. økonomiske vurderinger. Det vil derfor lett oppstå en usikkerhet hos produsent om hva som vil bli vurdert som varig økning i produksjonsevne etter 1. ledd eller (eventuell) økning ved utbedring på grunn av elde - slitasje etter 3. ledd. Det er behov for at disse forholdene klarlegges og dette styrker behovet for en forhåndsgodkjenning med angivelse av tildelingsfaktor for at produsent skal kunne gjøre riktig beslutning. På bakgrunn av dette og at hovedmålet ligger i første ledd, er det grunn til å vurdere om 3. ledd kan sløyfes.

§ 16 –Bestemmelser om måledata og korreksjonsfaktor

Energi Norge mener det er uheldig at det stilles detaljerte krav til målerutstyr ut over de regler som forvaltes av Justervesenet og som er basert på internasjonalt regelverk. Vi foreslår at paragrafen omarbeides slik at den henviser til forskriftene om premarkedskontroll av målere samt til enhver tid gjeldende krav til målerutstyr benyttet til avregning og økonomisk oppgjør som forvaltes av Justervesenet.

§ 17 – Rapportering av beregningsrelevant mengde elektrisk energi

Beregningsrelevant mengde for kjøpsplikten er basisinformasjon for den elsertifikatpliktiges opptreden i sertifikatmarkedet. Beregningsrelevant mengde for 4. kvartal 2011 burde derfor være kraftleverandørene i hende ved innføring av markedet. Vi tviler på at dette kan oppfylles og at risikopremien derfor kan øke i startfasen. Dette vil påføre de elsertifikatpliktige økt risiko, men kanskje aller viktigst – mangel på denne informasjonen kan skape inntrykk av et system med mangel på styring noe som raskt kan skade bransjens og ordningens omdømme. Som forskriften er formulert vil de elsertifikatpliktige ikke få informasjon om kunder som er fritatt fra elsertifikatplikt (og således oversikt over behovet for sertifikater) før mai 2012. Vi ber om at det vurderes hvordan slik informasjon kan gå fra avregningsansvarlig til elsertifikatpliktig så tidlig som mulig i 2012.

§ 18 – Elsertifikatpliktige

Større kraftkjøpere kan etter hva vi forstår fra pkt a og c bestemme om de vil kjøpe kraften med sertifikatkostnadene inkludert eller om de vil håndtere sertifikatplikten selv. Dersom kraftkjøper vil håndtere dette selv, må det framgå at kraftkjøper da må framlegge en skriftlig erklæring til elsertifikatpliktig om dette.

Det er behov for en avklaring om hvem som har sertifikatplikten når det gjelder levering av konsesjonskraft – for eksempel i tilfelle en produsent leverer konsesjonskraft til en kommune. Vi mener det må være sisteleddet før forbruker som sitter med sertifikatplikten og at det også gjelder om en kommune selger til seg selv.

§ 21 – Deklarasjon for oppfyllelse av elsertifikatplikt

I merknadene – 2. avsnitt står det at den elsertifikatpliktige vil anses å ha godkjent den beregningsrelevante mengde som er angitt i elsertifikatregisteret dersom det ikke protesteres (stilltiende aksept). Det er ikke angitt noen tidsfrist her – er det underforstått 1.4?

§ 22 – Korrigering av beregningsrelevant mengde elektrisk energi

Nettselskapets rett til korrigering av beregningsrelevant mengde elektrisk energi for det foregående kalenderåret (også omtalt i merknadene til § 21). En slik rett vil påføre den elsertifikatpliktige en økonomisk risiko som er problematisk – fordi dette kan føre til at den elsertifikatpliktige må kjøpe ekstra sertifikater – og til en ukjent pris et år etter at regnskapene er oppgjort. Vi mener det er uheldig at nettselskapene på denne måten kan korrigere beregningsrelevant mengde elektrisk energi etter at den elsertifikatpliktige har gjort opp sine regnskaper. I merknadene til § 14 står det i siste 2 linjer ”Det er ikke her foreslått noen grense for hvor langt tilbake i tid korrigeringen kan foretas”. I § 22 er det satt en grense på 2 år – vi mener som nevnt over at det ikke bør åpnes for slik korrigering i det hele tatt.

§ 23 –Informasjon til sluttbrukere

Andre setning i første ledd griper inn i produktstrukturen og dermed konkurransen i kraftmarkedet. Ca 50 % av norske strømkunder kjøper et prisprodukt som har et variabelt ledd avledet av spotprisen og et fast ledd som uttrykker de konkurranseutsatte kostnadene kraftleverandøren har pr mnd eller år. Konkurransen står om størrelsen på dette påslaget (det faste leddet) som er avtalt for en periode. Elsertifikatprisen fastsettes i et marked og vil variere. Den hører derfor logisk sammen med innkjøpskostnadene på strøm. Vi foreslår derfor at første ledds siste ord strykes og erstattes med”inngå i innkjøpskostnadene for strøm”.

I merknadene beskrives informasjon som skal stå på fakturaen. Vi forstår det slik at teksten ”det skal opplyses om den direkte elsertifikatkostnaden” innebærer at fakturaen ikke skal inneholde egen informasjon om øre/kWh elsertifikatkostnad, men bare en henvisning til offentlige nettsider. Dette bør presiseres bedre. Vi støtter en løsning der det på fakturaen bare henvises til offentlige nettsider for informasjon om nivået på elsertifikatkostnadene.

Denne informasjonen må da lages slik at man i tillegg til selve elsertifikatkostnaden også viser hva dette betyr i økning i kraftprisen i øre/kWh og hva det betyr i sluttregningen for en typisk kunde. Bare å vise elsertifikatprisen vil være helt villedende for kunden.

§ 25 – Utstedelse av sertifikater

I merknadene – utstedelsespraksis i de to landene – vi mener det på alle områder der det er mulig er riktig å harmonisere regelverket mellom Norge og Sverige – så også her.

§ 26 – Omsetning av elsertifikater

Mye av handelen med elsertifikater vil foregå med bilaterale terminkontrakter med avtale om levering fram i tid. Statnett legger opp til at man i NECS-systemet kan legge inn transaksjoner fram i tid. Det er uklart hva som menes med teksten fra merknaden til § 26 ”..snarest mulig registrering av

overdragelsen...”. Det bør defineres bedre hva som ligger i dette. Det er et ønske at det også legges ut informasjon om type kontrakt samt dato for kontraktsinngåelse.

§ 29 – Prisinformasjon mv

Det er uklart hva slags informasjon registeransvarlig skal oppgi. Er det volumveiet gjennomsnittspris for hver dag eller som et snitt for en 12-måneders periode? Vi mener det bør være volumveiet gjennomsnitt for hver dag. Vi forutsetter at prisinformasjonen er nøytral og ikke kan koples til noen spesifikke aktører. Det er ønskelig at man her legger inn samme info som det svenske Cesar-systemet der man kan se gjennomsnittspris for vilkårlig periode.

Vedlegg 1 – ved forhåndsgodkjenning som vi foreslår i pkt 6, vil vedlegg 1 måtte endres mht krav til informasjon om driftsstart.

Vedlegg 2 – i innledningen bør det inngå et punkt d) som dekker tiltak som gir økt driftssikkerhet/tilgjengelighet – noe som kan redusere vanntap og gi økt produksjon. Eksempler kan være kontrollsystem (regner med at reduserte tap i inntak inngår under pkt b)

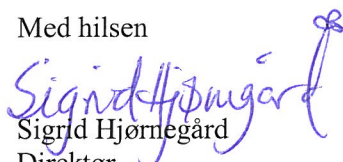
Vedlegg 2 – pkt 1 – dokumentasjon – det er positivt at det åpnes for virkningsgradsmålinger på modeller og at det også åpnes for beregninger/formler i stedet for målinger i enkelt-tilfelle.

Vi forstår vedlegg 2 slik at det er utbygger som skal beregne middelproduksjon før og etter med basis i hydrologisk grunnlag som utbygger får fra NVE – for deretter å få tildelingsfaktoren. I og med at vi har fått spørsmål om dette fra våre medlemmer, bør det presiseres.

Vedlegg 3 – merknader - siste avsnitt – ”vesentlig omfang” bør defineres nærmere

Dette er et viktig arbeid og det er bra at forskriftene nå får en rask behandling. Vi stiller gjerne til diskusjoner dersom departementet skulle trenge ytterligere innspill eller klargjøring av våre innspill.

Med hilsen

Sigrud Hjørnegård
Direktør
Energi Norge

Dag R Christensen
Saksbehandler

